

Зарічкова Марія Володимирівна

к.ф.н., доцент кафедри управління та економіки фармації Інституту підвищення кваліфікації спеціалістів фармації Національного фармацевтичного університету, Україна

ДОСЛІДЖЕННЯ ВІДМІННОСТЕЙ В ВАРТОСТІ СОЦІАЛЬНОГО ПАКЕТУ ДЛЯ ПОСАД СПЕЦІАЛІСТІВ ФАРМАЦІЇ РІЗНИХ РІВНІВ

Сьогодні проблема врегулювання та фінансового забезпечення соціально-економічних проблем в Україні набуває актуальності. Не є виключенням і фармацевтичний сектор галузі охорони здоров'я, для якого характерно невирішеність значного кола соціально-економічних проблем. Так, одним з напрямків вдосконалення системи соціального захисту спеціалістів фармації (СЗСФ) є запровадження соціального пакету, який є доволі розповсюдженим в закордонних фармацевтичних фірмах і складається з вельми широкого кола опцій. Але, для українських аптечних закладів такий елемент СЗСФ залишається мало поширеним і соціальні потреби найбільш вразливих категорій спеціалістів фармації (СФ) не задовольняються достатньою мірою.

Для обґрунтування складових опцій з яких складається соціальний пакет, було проведено анкетування СФ 100 аптечних закладів різних форм власності. Найбільший інтерес представляв зв'язок загальної задоволеності соціальним пакетом з задоволеністю окремими його складовими опціями, з яких як найбільш бажані розглядалися: медична страховка, компенсація транспортних витрат і мобільного зв'язку, оплата харчування (надання безкоштовних обідів) і оплата додаткових послуг (спортивних занять і т.п.). Також дослідження показали, що по-перше, опції соціального пакету не є взаємозамінними (наприклад, не забезпечення медичного страхування не можна компенсувати безкоштовними обідами або щедрою оплатою послуг мобільного зв'язку та транспортних витрат). Це вказує на те, що соціальний пакет повинен розглядатися як комплекс заходів щодо забезпечення СЗСФ, а впровадження лише його окремих опцій повинно відбуватись на підставі відповідних досліджень.

Дослідження планування витрат на соціальний пакет в залежності від рівня займаної посади СФ показав наявність високої статистичної значущості відмінностей в загальній вартості соціального пакету для СФ, які займають посади 6 різних рівнів. В результаті отримано наступний ряд переваг для вартості соціального пакета в залежності від посади СФ: *вартість 1-го рівня < вартість 2-3-го рівня = вартість 4-5-го рівня < вартість 6-го рівня.*

Таким чином, можемо зробити висновок, що вартість соціального пакета на думку опитаних СФ повинна зростати в залежності від рівня займаної посади. При цьому вказане зростання статистично значимо між фахівцями, які працюють на посадах 1-го і 2-3-го рівнів, а також між фахівцями, які займають посади 4-5-го рівня, в порівнянні з завідувачами аптечних закладів і директорами (6-й рівень); відмінність же в вартості соціального пакету для фахівців 2-3-го рівнів в порівнянні з 4-5-м рівнем не є статистично значущим.

Список використаних джерел

1. Зарічкова М. В. Необхідність впровадження соціальних гарантій працівників охорони здоров'я на рівні розвинутих європейських держав // Фармація XXI століття: тенденції та перспективи : матеріали VIII Національного з'їзду фармацевтів України, м. Харків, 13–16 вересня 2016 р. X. : НФаУ, 2016. С.219-220.
2. Zarichkova M.V. Analysis of the attitude of pharmacy specialists towards the current social protection system and directions for its reformation // News of pharmacy. 2015. №1(81). С.55–59.
3. Толочко В.М., Зарічкова М. В. Дослідження етапів формування та складових елементів соціального пакета як елемента додаткових соціальних гарантій для спеціалістів фармації // Соціальна фармація в охороні здоров'я. 2016. Т. 2, № 4. С. 48–57.
4. Зарічкова М. В. Впровадження соціального пакету в аптечні заклади України: визначення та порядок обліку // Актуальні проблеми розвитку галузевої економіки та логістики : матеріали V міжнарод.наук.-практ. конференції з міжнар. участю, м. Харків, 20–21 квітня 2017 р., X. : НФаУ, 2017. С. 355–358.